

Morisienn – Morisien

Bonn swar,

1. Azordi le 3 Desam, se Zourne Internasional Dimounn ki viv an Sitiasion Andikap.
2. Antan ki Minis Nouvo Gouvernman Laliens Sanzman, ki responsab kestion Disabilities, se avek boukou respe ki mo pe adres lanasion morisien an antie.
3. Le 3 Desam, se enn zour spesial dekrete par Nasion Zini: pou ki lafami imenn, sak pei, reflesi lor kondision de vi, lor drwa, lor dinite. Pou ki sak pep lor later koriz tou linzistis ki kapav ekziste, ek asir enn lavenir inkliziv – soutenab, pou tou dimounn ki viv dan enn sitiasion dandikap.
4. Dan lemond zordi ena plis ki 1 milyar dimounn ek dan Repiblik Moris ena pre 87,000 dimounn ki viv dan enn sitiasion dandikab.
5. Dan Moris, *Zourne Internasional Dimounn ki an Sitiasion Andikap*. zordi pe kwinsid avek lavenman enn nouvo gouvernman sanzman.

6. Mem, si sosiete Morisien inn fer plizier lavansman depi Lindepandans, pou drwa dimounn avek sitiasion dandikap, ena ankor boukou challenge, ki dimann bann gran sanzman.
7. Dan kanpayn elektoral, boukou dimounn finn exprim zot doleans. Rest asire. Nouvo gouvernman pou adres sa 'kri di coeur' lepep ki soufer.
8. Li pa posib ki boukou sitwayen ki deza soufer enn andikap, souvan soufer enn doub soufrans avan ki zot gayn so drwa ek du. Alor pou bizin ena enn re-organizasion, reform ek investisman mazer, dan tou servis ki Minister Sekirite Sosial, deza ofer.
9. Li pa posib ki par dizenn milie dmounn aze eksklir depi Basic Invalid Pension. Se enn diskriminasion, ki nouvo gouvernman pou elimine. Sou manda nouvo gouvernman, sa bann milie senior citizens, ki an sitiasion andikap, pou kontinie gayn Basic Invalid Pension, kan zot ariv 60-an, **an plis de pansion vieyes ki zot ganie**. Sa, pou enn bann pli gran lavansman sosial depi Lindepandans Moris.
10. Nouvo gouvernman pe osi prevwar pou ogmant 'Carers Allowance' pou vinn Rs 10,000 pandan nou manda. Tou pansion pou osi ekzanpte depi taxasion.

11. Dan kontex International Day of People with Disability, nouvo governman pe re-iter so langazman pou ranforsi Seksion 16 Konstitision Moris, dan kad Reform Konstitisionel ki pou ena. Sak dimounn avek enn sitiasion dandikap, pou ena proteksion Konstitisionel kont tou form Diskriminasion.

12. Nouvo Gouvernman pou biento proklam Lalwa *“The Protection and Promotion of the Rights of. Persons with Disabilities Act”*. Nou pou osi pran an konsiderasion pwen-de-vi bann mouvman asosiativ lor sa size-la. Si pou bizin amandman a nouvo lalwa, nou pou fer li.

13. Nouvo governman, mo mem ek Junior Minister, pou osi amenn enn riptir ek amors enn sanzman fondamantal, an seki konsern lapros politik, lor la kestion dimounn avek sitiasion andikap.
  - Nou pa pou selman asir bien-et ek inklizivite dimounn ki viv avek andikap, me nou pou an paralel adres bann koz sosio-ekonomik/striktirel ki kapav prodwir “disabilities” dan lasosiete.

  - Par ekzamp, dan ki fason, seki nou manze/konsome antrenn ‘disabilities’? Ki linpak polision ek destriksion ekolojik lor disabilities? Ki

linpak aksidan ek maladi indistriyel lor proliferasion fenomenn 'disabilities' dan lasosiete? Ki linpak 'stress sosial' lor ogamantasion 'disabilities'? Ki linpak lezot aksidan, kouma aksidan larout lor disabilities? Ki diferans povrete, inegalite sosial ena lor anplifikasion sitiasion disabilities dan lasosiete?

- Tou sa kestion la pou bizin adrese dan kad nouvo politik ki nou Minister pou met anplas.

14. Avek selebrasion sa **zourne dimounn ki viv an sitiasion dandikap**, ler finn osi vini pou met an kestion bann stereotip, eliminn stigma, ek selebre bann lafors ek rezilians ki bann personne en situation andikap amene dan nou sosiete.

15. Dan sa kontext mo salie tou nou bann sitwayen, ki viv an sitiasion dandikap, ki finn fer nou pei fier, dan plizier domenn onivo lokal ek internasional.

Nou tou, nou pou inspir nou de zot kouraz ek determinasion, dan tou seki nou fer.

16. Mersi.